

Životní příběh paní Marty Novákové

Paní Marta Nováková se narodila 14. 7. 1935 v Hradišti u Nasavrk jako druhé ze čtyř dětí v rodině evangelického faráře Stanislava Růžičky a jeho manželky Alžběty. V šesti letech se s rodinou přestěhovali do Semonic, nedaleko Jaroměřě. V Semonicích začala v roce 1941 chodit do školy. Zde a v nedalekých lázních Velichovkách se za druhé světové války ubytovala část důstojnického štábu polního maršála Ferdinanda Schörnera. Otec, Stanislav Růžička, se stal prostředníkem mezi štábem a lidmi v Semonicích. Německá jednotka byla ubytována na místní faře, kde Růžičkovi bydleli a opustila obec až 8. května po kapitulaci Německa. Po válce se v roce 1946 rodina přestěhovala do Dvora Králové. Paní Nováková studovala na zdejším královodvorském gymnáziu, na kterém v roce 1953 maturovala. V roce 1949 jí ještě v době jejího studia zemřel otec Stanislav. Rodinná finanční situace nebyla dobrá. Museli žít pouze z důchodu matky a babičky. Na vysokou školu kvůli finančním potížím rodiny nemohla. Přestěhovala se ale do Prahy, kde navštěvovala v letech 1953-1954 roční kurz pro pracovníky okresní hygienické stanice. Po absolvování kurzu nastoupila do svého prvního zaměstnání v Okresní hygienické a epidemiologické stanici v Praze. Paní Nováková byla členkou Českobratrské evangelické církve, a právě prostřednictvím jejích akcí se seznámila se svým manželem Erichem. V roce 1956 se vzali a od roku 1958 žili v Mladé Boleslavi, kde manžel pracoval jako lékař, později jako primář dětské nemocnice. Paní Nováková vystřídala několik povolání. Byla zaměstnána na kožní ambulanci, po absolvování psychologického abiturientského kurzu nastoupila v roce 1969 jako zdravotní sestra na dětskou psychiatrii. Tady začíná dlouholeté přátelství rodiny Novákových s rodinou Kocábových. Paní Kocábová zde pracovala jako psycholožka, pan Alfréd Kocáb byl evangelickým farářem v místním evangelickém sboru. Za nesouhlas se vstupem vojsk Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968 ztratil v roce 1974 souhlas pro práci kazatele. V roce 1977 podepsal pan Kocáb prohlášení Charta 77. Následně musel opustit funkci faráře v Českobratrském sboru evangelickém v Mladé Boleslavi přesto, že za ním lidé ze sboru včetně Novákových stáli. Rodina Kocábových se z Mladé Boleslavi odstěhovala. Paní Darja Kocábová však pracovala s paní Novákovou na dětské psychiatrii dál. Místo musela nakonec opustit i ona, aby neovlivňovala a nenarušovala mládež. Ve svém oboru zůstala, začala pracovat v Psychiatrické léčebně v Kosmonosech. V roce 1977 podepsala Chartu 77 i maminka paní Novákové. Patrně proto, že takových lidí nebylo ve Dvoře Králové mnoho, přijel ji navštívit Václav Havel, rovněž signatář Charty 77. Paní Nováková pracovala na Dětské psychiatrické ambulanci v Mladé Boleslavi až do roku 1989, kdy odešla do důchodu. V tomto roce, ještě před listopadovými událostmi, tzv. Sametovou revolucí podepsala prohlášení Několik vět. Vychovala čtyři děti a v současné době se stará o svá vnoučata a svého manžela.

Nikdy nezahořkla, nepřipouštěla si ukřivděnost. Ani tehdy, když její dcera po absolvování gymnázia nedostala doporučení ke studiu medicíny. Ta si musela nejprve odpracovat rok jako uklízečka na klinice v Motole, ale lékařskou fakultu nakonec vystudovala. Paní Nováková si ani nedrží nenávisť vůči těm, kteří jí nebo její rodině způsobili příkoří. Říká: „ Člověk nemůže soudit, když nezná všechny okolnosti, které vedly toho druhého k tomu, jak se choval, jak jednal.“